

СЕКЦІЯ 6. ФІЛОСОФІЯ КУЛЬТУРИ ТА АКТУАЛЬНА ФІЛОСОФСЬКО-АНТРОПОЛОГІЧНА ПРОБЛЕМАТИКА

DOI <https://doi.org/10.36059/978-966-397-381-4-26>

РОЛЬ ТА МІСЦЕ ДІДЖЕЯ В СУЧАСНІЙ КУЛЬТУРІ

Бабасєв Р. Ф.

*аспірант кафедри філософської антропології, філософії культури
та культурології*

Українського державного університету

імені Михайла Драгоманова

м. Київ, Україна

Історію сучасної музики не можливо писати не зосереджуючись на постаті діджея. Якщо прослідити шлях розвитку звукозапису, то ми бачимо, що поряд із самим записом стоїть той хто його відтворює і транслює для слухачів – це диск жокей (скорочено DJ). Починаючи від винайдення грамофонного запису і до сьогодні історія програвання і відтворення звукозаписів цікавить дослідників і любителів музики. Сучасна танцювальна музика оформлювалася в теперішній вигляд разом з розвитком, людської думки, технологій і набула наявного вигляду в другій половині двадцятого століття.

Діджей-культура – це доволі глибоке явище, яке потребує залученості суб'єкта на повний робочий день, розвинутих практичних навичок, новаторського погляду на музику, розуміння контексту та досвіду. Вміти керувати емоціями на танцмайданчику за допомогою імпровізації та інтуїції – на думку Брюстера і Броутона один з основних компонентів роботи [2, с. 12].

Поняття діджей походить від сполучення «disc jockey» англійською мовою, або скорочено «DJ». Це дослівно означає людину яка оперує дисками. Під дисками перш за все малися на увазі грамофонні диски або платівки. Тобто диски, на яких запис зроблено механічним шляхом і для відтворення використовувався грамофон. Діджей культура виникла і розвинулася у другій половині двадцятого століття. В її основі було закладене новаторський погляд на музику і способи відтворення композицій. Діджеї можуть програвати одночасно дві або більше доріжки, використовувати різноманітні техніки та керувати швидкістю та динамікою музики, вирішувати коли звучатимуть певні

елементи, що подібно до роботи диригента. Діджеї виступають на клубних заходах, створюючи атмосферу та настрої для відвідувачів, поширюючи свій погляд на танцювальну музику. Клубна культура може включати в себе різні елементи такі, як мода, стиль, взаємодія з публікою та спільнотою, розвинуті світлові та візуальні ефекти, а також інші аспекти, що створюють унікальний досвід.

У Німеччині суд постановив, що знаменитий Берлінський клуб Berghain слід класифікувати як культурну установу, яка створює твори культурного значення, а не просто розважальний заклад. Як повідомляє німецьке видання Der Spiegel, це означає, що нічний клуб тепер зможе сплачувати нижчу ставку податку в 7%, як платять заклади класичної музики [5]. У рамках звернення клубу вони замовили звіт Тобіаса Раппа, журналіста та автора, який написав книгу про клубну культуру Берліна під назвою «Lost and Sound: Techno, Berlin and the Easyjetset». Він стверджував, що більшість людей, які відвідують Бергхайн, роблять це заради музики, і доводив, що ді-джеїв можна порівняти з диригентами оркестрів.

Діджеї буквально робили популярними окремі композиції, артистів і цілі музичні напрямки. На канал Boiler Room на вебсайті Youtube на даний момент підписалося 3,9 мільйона користувачів. Цей канал спеціалізується на показі живих виступів діджеїв і електронних музикантів. В книзі німецького журналіста Тобіаса Раппа «LOST AND SOUND» [7, с. 80] ми зустрічаємо поняття «техно-туризм», яке з'явився завдяки щотижневому багатотисячному туристичному трафіку поціновувачів цього культурного явища. Київські клуби і фестивалі відповідної спрямованості за останні 10–15 років стали важливою міткою на світовій мапі так званої «техно-культури». Закордонні музичні видання такі як Vice [6], Trommel [1], Dazed [8] вважають українську сцену прогресивною та називають Київ «новим Берліном», в той час, як Берлін вважається світовою столицею техно-культури й техно-туризму. ЮНЕСКО внесло берлінське техно в лист нематеріальної спадщини в цьому році. Українські діджеї інтегровані у світову музичну культуру, є частими гостями Європейських вечірок і фестивалів, їхня музика лунає на найвидатніших майданчиках Європи, як от клуб Fabric із 25 річною історією, або клуб Berghain, який було офіційно визнано культурною інституцією Німеччини [4]. Навіть після 24 лютого 2022 року в Києві проходили музичні події відповідної направленості, які збирали декілька тисяч відвідувачів кожна. Частина артистів та гостей приїздить з-за кордону, попри логістичні складнощі та небезпеки ракетних обстрілів. Люди продовжують збиратися на виступи діджеїв і культурне життя триває [3].

Література:

1. Darko Lisen. Ukrainian underground scene is blooming as never before and not only in Kyiv *Trommel*. URL: <https://trommelmusic.com/featured/ukrainian-underground-scene-is-blooming-as-never-before-and-not-only-in-kyiv> (дата звернення 17.03.2024)
2. Frank Broughton, Bill Brewster. How to DJ (properly): The Art and Science of Playing Records. *London. Bantam*, 2006. С. 12.
3. Jeffrey Gettleman. Kyiv Ukraine War Nightlife. *The New York Times* URL: <https://www.nytimes.com/2022/07/26/world/asia/kyiv-ukraine-war-nightlife.html> (дата звернення 17.03.2024).
4. Josie Thaddeus-Johns. *The New York Times* URL: <https://www.nytimes.com/2019/11/14/arts/music/berlin-club-bouncers.html> (дата звернення 17.03.2024).
5. Philip Oltermann. Berlins Berghain Nightclub Classed as Culturally Significant Venue. *The Guardian* URL: <https://www.theguardian.com/music/2016/sep/12/berlins-berghain-nightclub-classed-as-culturally-significant-venue> (дата звернення 17.03.2024).
6. Tim Fraanje. Ukrainian Rave Scene Surviving the War. *Vice Media* URL: <https://www.vice.com/en/article/k7bvne/ukrainian-rave-scene-surviving-the-war> (дата звернення 17.03.2024).
7. Tobias Rapp. Lost And Sound. Берлін. Innervisions, 2010. С. 80.
8. Федорова Анастасія. Capturing moments of freedom at raves in Kiev. *Dazed Media*. URL: <https://www.dazeddigital.com/art-photography/article/37862/1/max-von-gumpfenberg-patrick-bienert-wake-up-nights-kiev-ravers> (дата звернення 17.03.2024).